

سازمان حفظ نباتات

معاونت قرنطینه و بهداشت گیاهی

مدیریت تدوین ضوابط ، استانداردها و برنامه های کنترل

استاندارد های بین المللی موازین بهداشت گیاهی

INTERNATIONAL STANDARDS FOR
PHYTOSANITARY MEASURES

استاندارد شماره ۱۲

راهنمای صدور گواهی بهداشت گیاهی

GUIDELINES FOR PHYTOSANITARY CERTIFICATES

ISPM No. 12

تهیه و تنظیم :

مدیریت تدوین ضوابط ، استانداردها و برنامه های کنترل

مریم جلیلی مقدم

نرگس کریمی

۱۳۹۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست مطالب

ردیف	عنوان	شماره صفحه
۱	مقدمه	
۲	نحوه تکمیل فرم گواهی بهداشت گیاهی	
۳	چگونگی تنظیم پیوست های گواهی بهداشت گیاهی	
۴	اصلاحات در گواهی بهداشت گیاهی	
۵	جایگزینی گواهی بهداشت مفقود یا ضایع شده	
۶	مواردی که نباید به عنوان توضیحات اضافی در گواهی بهداشت ثبت شود	
۷	مراحل صدور گواهی بهداشت گیاهی	
۸	منابع مورد استفاده	
۹	فهرست اسامی کشورهای جهان	
۱۰	واژگان و اصطلاحات بسته بندی	
۱۱	واحدهای سنجش مقدار / تعداد محموله های کشاورزی صادراتی	
۱۲	کلاس بندی محصولات کشاورزی	
۱۳	فهرست نام فارسی ، علمی و انگلیسی محصولات کشاورزی صادراتی ایران	

۱۴ فرم تقاضای بازرسی محموله کشاورزی صادراتی

۱۵ تعاریف اصطلاحات قرنطینه ای

فهرست عناوین استانداردهای بین المللی موازین بهداشت گیاهی

شماره استاندارد	عنوان	تاریخ اصلاحات
۱	اصول بهداشت گیاهی برای حفاظت از گیاهان و کاربرد شاخص های آن در تجارت جهانی	۲۰۰۶
۲	ساختار تحلیل خطر آفات	۲۰۰۷
۳	راهنمای صادرات ، حمل و نقل، واردات و رهاسازی عوامل کنترل بیولوژیک و سایر ارگانیسم های مفید	۲۰۰۵
۴	ضوابط برقراری مناطق عاری از آفت	۱۹۹۶
۵	فرهنگ واژه های بهداشت گیاهی	۲۰۱۲
۶	راهنمای مراقبت	۱۹۹۷
۷	سیستم گواهی صادرات	۲۰۱۱
۸	تعیین وضعیت آفت در یک منطقه	۱۹۹۸
۹	راهنمای اجرای برنامه های ریشه کنی آفت در یک منطقه	۱۹۹۸
۱۰	ضوابط لازم برای برقراری مکانها و جایگاههای تولید عاری از آفت.	۱۹۹۹
۱۱	تجزیه و تحلیل خطر آفات قرنطینه ای ، شامل تحلیل خطرات زیست محیطی و ارگانیسم های تراریخته	۲۰۱۳
۱۲	راهنمای صدور گواهی بهداشت گیاهی	۲۰۱۴
۱۳	راهنمای اعلام موارد عدم تطابق و انجام اقدامات اضطراری	۲۰۰۱
۱۴	کاربرد اقدامات تلفیقی در یک رویکرد سیستمی برای مدیریت خطر آفت	۲۰۰۲
۱۵	راهنمای اجرای ضوابط مواد بسته بندی چوبی مشمول مقررات در تجارت بین المللی به انضمام اصلاحات انجام شده در ضمیمه ۱	۲۰۰۹
۱۶	آفات غیر قرنطینه ای مشمول مقررات : (مفهوم و کاربرد)	۲۰۰۲
۱۷	روند گزارش یک آفت	۲۰۰۲
۱۸	راهنمای کاربرد پرتودهی به عنوان یکی از اقدامات بهداشت گیاهی	۲۰۰۳
۱۹	راهنمای تهیه فهرست آفات مشمول مقررات	۲۰۰۳
۲۰	راهنمای سیستم بهداشت گیاهی در واردات	۲۰۰۴
۲۱	تحلیل خطر آفات غیر قرنطینه ای مشمول مقررات	۲۰۰۴
۲۲	ضوابط برقراری مناطق دارای شیوع کم آفت	۲۰۰۵
۲۳	راهنمای بازرسی	۲۰۰۵
۲۴	راهنمای تشخیص و تعیین همسانی اقدامات بهداشت گیاهی	۲۰۰۵
۲۵	محموله های کشاورزی ترانزیتی	۲۰۰۶
۲۶	برقراری مناطق عاری از آفت برای مگسهای میوه خانواده <i>Tephritidae</i>	۲۰۰۶
۲۷	پروتکل های تشخیص آفات مشمول مقررات	۲۰۱۰
۲۸	ضوابط بهداشت گیاهی برای آلودگی زدایی آفات مشمول مقررات	۲۰۰۹

۲۰۰۷	تعیین مناطق عاری از آفت و مناطق دارای شیوع کم آفت	۲۹
۲۰۰۸	ایجاد مناطق با شیوع کم آفت برای مگسهای میوه خانواده <i>Tephritidae</i>	۳۰
۲۰۰۸	روش نمونه برداری از محموله ها	۳۱
۲۰۰۹	طبقه بندی محموله ها بر اساس خطر آفات آنها .	۳۲
۲۰۱۰	سیب زمینی عاری از آفت (SOLANUM SPP.)-مواد حاصل از ریز ازدیادی و مینی تیوبرها در تجارت بین المللی	۳۳
۲۰۱۰	طراحی و اجرای عملیات قرنطینه گیاهی بعد از ورود	۳۴
۲۰۱۲	رویکرد سیستم های مدیریت خطر مگسهای میوه خانواده <i>Tephritidae</i>	۳۵
۲۰۱۲	اقدامات تلفیقی در خصوص گیاهان برای کاشت	۳۶

راهنمای صدور گواهی بهداشت گیاهی

GUIDELINES FOR PHYTOSANITARY CERTIFICATES

تصویب:

این استاندارد در سومین جلسه کمیسیون موقت موازین بهداشت گیاهی در آوریل سال ۲۰۰۱ به عنوان راهنمای صدور گواهی بهداشت گیاهی تصویب شد. اولین بازنگری این استاندارد در ششمین جلسه کمیسیون موقت موازین بهداشت گیاهی در ماه مارس ۲۰۱۱ و بازنگری ضمیمه شماره ۱ آن در نهمین جلسه کمیسیون فوق در آوریل ۲۰۱۴ تصویب شد.

مقدمه

اهداف:

این استاندارد اصول و دستورالعمل های لازم برای آماده سازی و صدور گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات و صادرات مجدد ارائه می نماید.

اصول و دستورالعمل های مربوط به شرایط و اجزای سیستم صدور گواهی بهداشت گیاهی توسط سازمان های ملی حفظ نباتات (NPPOs) در استاندارد شماره ۷ سیستم گواهی صادرات ISPM 7:2011 ارائه گردیده است.

فهرست منابع:

IPPC. *International Plant Protection Convention.* Rome, IPPC, FAO.

ISPM 1. 2006. *Phytosanitary principles for the protection of plants and the application of phytosanitary measures in international trade.* Rome, IPPC, FAO.

ISPM 5. *Glossary of phytosanitary terms.* Rome, IPPC, FAO.

ISPM 7. 2011. *Phytosanitary certification system.* Rome, IPPC, FAO.

ISPM 13. 2001. *Guidelines for the notification of non-compliance and emergency action.* Rome, IPPC, FAO.

ISPM 18. 2003. *Guidelines for the use of irradiation as a phytosanitary measure.* Rome, IPPC, FAO.

ISPM 25. 2006. *Consignments in transit*. Rome, IPPC, FAO.

ISPM 32. 2009. *Categorization of commodities according to their pest risk*. Rome, IPPC, FAO.

تعاریف

تعاریف واژگان و اصطلاحات مورد استفاده در این استاندارد در ISPM شماره ۵ فرهنگ واژه های بهداشت گیاهی موجود می باشد.

رئوس شرایط :

گواهی بهداشت گیاهی توسط سازمان ملی حفظ نباتات (کشور صادر کننده) به منظور اطمینان دادن به کشور واردکننده از جهت لحاظ نمودن شرایط و مقررات بهداشت گیاهی کشور واردکننده، صادر می گردد. گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات و یا برای صادرات مجدد توسط کارشناس واجد صلاحیت سازمان ملی حفظ نباتات صادر می گردد.

گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات، معمولاً توسط سازمان ملی حفظ نباتات کشوری که مبداء و محل تولید و پرورش یا فرآوری گیاهان، تولیدات گیاهی یا سایر اقلام مشمول مقررات است صادر می گردد. گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات مجدد توسط سازمان ملی حفظ نباتات کشوری که مبداء و محل تولید گیاهان، تولیدات گیاهی یا سایر اقلام مشمول مقررات نبوده و در شرایطی که محموله در معرض حمله آفات قرار نگرفته و شرایط و مقررات بهداشت گیاهی کشور واردکننده لحاظ شده و گواهی بهداشت گیاهی اصلی یا کپی تایید شده آن موجود می باشد، صادر می گردد.

سازمان های ملی حفظ نباتات موظفند (باید) مدل گواهی بهداشت گیاهی کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات را مورد استفاده قرار دهند.

در مواردی که اطلاعات بهداشت گیاهی زیاد بوده و از فضای موجود در گواهی بهداشت تجاوز نماید، این اطلاعات به گواهی بهداشت گیاهی پیوست می گردد.

گواهی بهداشت گیاهی باید همراه محموله باشد ولی در صورت توافق بین کشورها از طریق ایمیل یا سایر روشها ارسال گردد. کشورها ممکن است سیستم گواهی بهداشت گیاهی الکترونیک براساس زبان و ساختار و

پروتکل‌های تبادلی استاندارد را مورد استفاده قرار دهند.

اعتبار گواهی‌های بهداشت گیاهی محدود بوده و دائمی نمی‌باشد چراکه وضعیت بهداشت گیاهی محموله ممکن است بعد از صدور گواهی بهداشت گیاهی تغییر نماید. سازمان‌های ملی حفظ نباتات کشورهای صادرکننده یا واردکننده این مدت زمان اعتبار گواهی بهداشت گیاهی را تعیین می‌کنند.

جایگزینی گواهی بهداشت، باید بر اساس دستورالعمل‌های خاصی صورت گیرد. بدیهیست گواهی‌های بهداشت گیاهی نامعتبر و جعلی، غیر قابل قبول است.

در شرایط صادرات مجدد، هنگامی که صدور گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات، توسط کشور صادرات مجدد الزامی نبوده یا زمانی که اقدامات گیاهی خاصی در کشور مبدأ، مورد نیاز باشد باید توجه شود.

سوابق:

گواهی بهداشت گیاهی به منظور اطمینان دادن از برآورده شدن شرایط و مقررات بهداشت گیاهی کشور واردکننده، صادر می‌گردد و برای بسیاری از گیاهان، تولیدات گیاهی و کالاهای مشمول مقررات که در سطح بین‌المللی داد و ستد می‌شوند بکار می‌رود.

صدور گواهی بهداشت گیاهی به حفاظت از گیاهان، از جمله گیاهان زراعی، خودرو و فلور وحشی (از جمله گیاهان آبی)، زیستگاه‌ها و اکوسیستم‌های در کشورهای واردکننده کمک می‌کند. صدور گواهی بهداشت گیاهی همچنین به عنوان یک سند توافق شده بین‌المللی موجب تسهیل تجارت بین‌المللی در زمینه گیاهان، محصولات گیاهی و سایر کالاهای مشمول مقررات می‌شود.

ماده ۵ (الف) کنوانسیون بین‌المللی حفظ نباتات در خصوص صدور گواهی بهداشت گیاهی تصریح می‌دارد: بازرسی و سایر فعالیتهای مربوط به صدور گواهی بهداشت گیاهی فقط توسط یا تحت اختیار سازمان حفظ نباتات ملی انجام خواهد شد. صدور گواهی بهداشت گیاهی توسط مأمورین دولتی که دارای اجازه مقتضی از سازمان حفظ نباتات باشند، انجام خواهد شد و این مأمورین می‌بایست واجد شرایط فنی بوده و با دانش و

اطلاعات موجود بطوری که مقامات طرف وارد کننده بتوانند گواهی بهداشت را با اطمینان بعنوان اسناد قابل اعتماد بپذیرند اقدامات لازم را انجام دهند .

همچنین در کنفرانس فائو منظور از مأمورین واجد شرایط فنی صراحتاً اعلام گردیده که این مأمورین باید از کارکنان سازمانهای حفظ نباتات ملی (و نه به هیچ وجه از بخش خصوصی) باشند.

کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات همچنین بیان می دارد که سازمان های ملی حفظ نباتات نباید برای واردات گیاهان یا تولیدات گیاهی فرمت گواهی بهداشت گیاهی غیر از مدل گواهی بهداشت گیاهی کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات را مورد استفاده قرار دهند و درخواست درج هر گونه مطلبی در بخش توضیحات تکمیلی گواهی بهداشت گیاهی می بایست به مواردی که دارای توجیه فنی هست ، محدود گردد. شرایط لازم برای صدور گواهی بهداشت گیاهی:

۱- گواهی بهداشت گیاهی

۱-۱ هدف از صدور گواهی بهداشت گیاهی:

هدف از صدور گواهی بهداشت این است که محموله گیاهی ، تولیدات گیاهی و یا سایر کالاهای مشمول مقررات مطابق موازین بهداشتی و استانداردهای کشور واردکننده فراهم گردد. گواهی بهداشت گیاهی صادرات مجدد توسط سازمان ملی حفظ نباتات کشوری که مبداء و محل تولید گیاهان ، تولیدات گیاهی یا سایر اقلام مشمول مقررات نبوده و صادرات مجدد انجام می دهد ، صادر می گردد. گواهی بهداشت گیاهی فقط برای این اهداف صادر می گردد.

۲-۱ انواع و اقسام گواهی بهداشت گیاهی:

در پیوست کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات دونوع گواهی بهداشت گیاهی وجود دارد: گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات (پیوست ۱ همین استاندارد) و گواهی بهداشت گیاهی صادرات مجدد (پیوست ۲ همین استاندارد) .

معمولاً گواهی بهداشت گیاهی توسط کشور مبداء صادر می گردد. گواهی بهداشت گیاهی صادرات با

توجه به بخشهای مختلف گواهی بهداشت گیاهی و از جمله آنها بخش توضیحات تکمیلی و بخش ضدعفونی محموله ، مشخصات بهداشت گیاهی محموله و تطابق آن با شرایط واردات را شرح می دهد .

گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات مجدد توسط سازمان ملی حفظ نباتات کشوری که مبداء و محل تولید گیاهان ، تولیدات گیاهی یا سایر اقلام مشمول مقررات نبوده (به عنوان مثال توسط بازرس) در کشور صادرات مجدد، صادر می گردد.

گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات مجدد زمانیکه ماهیت محموله تغییر نکرده باشد (کشت داده نشده یا فرآوری نشده) و در شرایطی که محموله در معرض حمله آفات قرار نگرفته و شرایط و مقررات بهداشت گیاهی کشور واردکننده لحاظ شده و گواهی بهداشت گیاهی اصلی یا کپی تایید شده آن موجود می باشد، صادر می گردد.

گواهی بهداشت گیاهی صادرات مجدد در حقیقت پیوند دهنده گواهی بهداشت گیاهی صادره از کشور مبداء با کشور مقصد است و هرگونه تغییری در وضعیت بهداشت گیاهی محموله که ممکن است در کشور صادرات مجدد رخ دهد را در نظر می گیرد. ضوابط و دستورالعملهای صدور هر دونوع گواهی بهداشت گیاهی و سیستم اطمینان حاصل کردن از صلاحیت آنها یکسان است.

بر اساس ماده ۵ (ب) کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات گواهی بهداشت گیاهی یا معادل الکترونیکی آن درموردی که مورد قبول طرف قرارداد وارد کننده ذیربط باشد بر اساس مدل مشخص شده در ضمیمه این عهدنامه تنظیم خواهد شد . استاندارسازی گواهی بهداشت گیاهی برای تطابق و هماهنگسازی جهانی ، سهولت تشخیص و کسب اطلاعات ضروری، الزامیست . سازمانهای ملی حفظ نباتات نسبت به اعلام یک فرمت واحد گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات و یک فرمت واحد گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات مجدد ، در پرتال کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات جهت جلوگیری از جعل و تقلب در آنها ، ترغیب می شوند.

گواهی بهداشت گیاهی می تواند به صورت کاغذی و در مواردی که مورد پذیرش کشور واردکننده باشد به صورت الکترونیک صادر شود.

گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی معادل الکترونیکی اطلاعات موجود در گواهی بهداشت گیاهی کاغذی بوده که توسط ابزارهای الکترونیکی موثق و مطمئن از سازمان ملی حفظ نباتات کشور صادرکننده برای سازمان ملی حفظ نباتات کشور واردکننده منتقل می گردد. گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی به عنوان سیستمی برای پردازش متن و یا سایر روشهای تولید فرم هایی که سپس به صورت غیر الکترونیکی توزیع میشوند و یا آنهایی که به عنوان مثال از طریق ایمیل ارسال می شوند، تلقی نمی شود.

سازمانهای ملی حفظ نباتات باید سیستمهای مطمئن و ایمن جهت جلوگیری از جعل و سوء استفاده از گواهی بهداشت گیاهی کاغذی را فراهم نمایند به عنوان مثال از کاغذهای مخصوص، واترمارک یا سیستم های مخصوص چاپ و پرینت استفاده نمایند. همچنین زمانیکه از گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی استفاده می کنند باید به مسائل امنیتی شبکه توجه شود.

گواهی بهداشت گیاهی زمانی معتبر است که مطابق شرایط کشور وارد کننده با تاریخ و مهر و امضاء معتبر فراهم شده و در خصوص گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی به صورت کامل تکمیل و توسط سازمان ملی حفظ نباتات کشور صادرکننده و یا صادرات مجدد برای سازمان ملی حفظ نباتات کشور وارد کننده ارسال گردد.

۳-۱ پیوستهای گواهی بهداشت گیاهی

اگر اطلاعات مورد نیاز برای تکمیل گواهی بهداشت گیاهی بیشتر از فضای موجود در فرم گواهی بهداشت گیاهی باشد این اطلاعات ممکن است در پیوست گواهی بهداشت گیاهی درج شود. اطلاعات مندرج در پیوست فقط باید شامل مواردی باشد که جهت تکمیل گواهی بهداشت گیاهی مورد نیاز است. هر پیوست محتوی اطلاعات گواهی بهداشت باید دارای شماره و تاریخ گواهی بهداشت مربوطه بوده و دارای مهر و امضای یکسان با گواهی بهداشت باشد.

همچنین در قسمت مربوطه در گواهی بهداشت باید ذکر شود که اطلاعات مربوط به این قسمت در برگ پیوست آورده شده است.

چنانچه پیوست گواهی بهداشت گیاهی بیشتر از یک صفحه باشد، تمامی صفحات پیوست باید دارای شماره

بوده و تعداد صفحات پیوست باید در گواهی بهداشت گیاهی درج گردد.

مدارک و اطلاعات دیگری مانند کنوانسیون تجارت بین المللی گونه های در خطر انقراض (CITES) ممکن است همراه محموله و گواهی بهداشت گیاهی مربوط به آن باشد ، اما این اسناد به عنوان پیوست گواهی بهداشت گیاهی تلقی نمی شود و نباید به آنها در گواهی بهداشت گیاهی اشاره گردد.

۴-۱ گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی

گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی در صورتیکه مورد توافق سازمان حفظ نباتات ملی کشور واردکننده باشد ، صادر می گردد.

برای استفاده از گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی سازمانهای حفظ نباتات ملی باید با استفاده از زبان استاندارد، ساختار پیام و پروتکل های تبادل اطلاعاتی ، سیستم های تولید گواهی بهداشت گیاهی را ارتقاء دهند. در ضمیمه ۱ راهنمایی جهت استانداردسازی زبان ، ساختار پیام و پروتکل های تبادل اطلاعاتی فراهم شده است.

گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی، تابع مقررات زیر است:

- نحوه صدور، انتقال و سطح امنیتی مورد قبول سازمان حفظ نباتات ملی کشور واردکننده و سایر کشورهای (در صورت مرتبط بودن).
- اطلاعات ارائه شده مطابق با مدل گواهی بهداشت گیاهی کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات باشد.
- هدف از صدور گواهی بهداشت گیاهی تحت IPPC مشخص شده باشد.
- هویت سازمان حفظ نباتات ملی کشور صادر کننده گواهی بهداشت گیاهی کاملاً تایید شده باشد.

۵-۱ نحوه انتقال

گواهی بهداشت گیاهی باید همراه محموله مربوطه باشد ولی در صورت توافق سازمان حفظ نباتات ملی کشور وارد کننده می تواند از طریق ایمیل یا سایر روشها جداگانه ارسال گردد. در صورت صدور گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی ، این گواهی ها باید مستقیماً در دسترس ماموران رسمی سازمان ملی حفظ نباتات قرار داشته باشد.

در هر صورت گواهی بهداشت گیاهی باید به محض ورود به کشور واردکننده در اختیار سازمان حفظ نباتات ملی کشور وارد کننده قرار گیرد.

۶-۱ مدت اعتبار

وضعیت بهداشت گیاهی محموله ممکن است پس از صدور گواهی بهداشت گیاهی تغییر یابد و در نتیجه سازمان حفظ نباتات ملی کشور صادر کننده و یا صادرات مجدد ممکن است مدت اعتبار گواهی بهداشت گیاهی از زمان صدور و قبل از صادرات را محدود نماید.

سازمان حفظ نباتات ملی کشور صادر کننده و یا صادرات مجدد ممکن است وضعیت را ارزیابی و با توجه به احتمال آلوده شدن به آفات محموله قبل از صادرات و یا صادرات مجدد، یک مدت زمان اعتبار مناسب برای گواهی بهداشت گیاهی قبل از صادرات تعیین نماید. احتمال آلوده شدن محموله ممکن است تحت تاثیر نوع بسته بندی (بسته بندی مهر و موم شده و یا بسته بندی شل و بی کیفیت) و محیط ذخیره سازی (در فضای باز و یا فضای بسته قابل کنترل)، نوع محموله، وسیله حمل و نقل، زمان و نوع آفات قرار گیرد. گواهی بهداشت گیاهی ممکن است بعد از این دوره نیز برای صدور گواهی بهداشت صادرات مجدد مورد استفاده قرار گیرد، به شرطی که محموله در معرض خطر آلودگی قرار نگرفته و الزامات بهداشت گیاهی کشور واردکننده ملحوظ گردد.

سازمان های ملی حفظ نباتات کشورهای وارد کننده ممکن است به عنوان یکی از شرایط واردات، مدت زمان اعتبار گواهی بهداشت گیاهی را قید نمایند.

۲- اقدامات انجام شده با گیاهی گواهینامه های صادر شده.

۲,۱ تصویر تایید شده (کپی) گواهی بهداشت گیاهی:

نسخه تایید شده (کپی) گواهی بهداشت گیاهی یک کپی از اصل گواهی بهداشت گیاهی است که توسط سازمان حفظ نباتات ملی تایید شده و مهر، تاریخ و ظهر نویسی و به طور کلی کپی برابر اصل شده است. تایید اصالت کپی گواهی بهداشت گیاهی می تواند بنا به درخواست کشور صادر کننده صورت می گیرد. باید توجه داشت که این کپی جایگزین (گواهی بهداشت گیاهی اصلی نیست. نسخه کپی تایید شده

معمولا برای مقاصد صادرات مجدد استفاده می شود.

۲,۲ جایگزینی گواهی بهداشت گیاهی

گواهی بهداشت گیاهی جایگزین ممکن است به درخواست صادر کننده برای یک محموله که گواهی بهداشت گیاهی قبلا صادر شده ، جایگزین گردد. جایگزینی گواهی بهداشت تنها در شرایط استثنایی انجام می شود (به عنوان مثال آسیب دیدن گواهی بهداشت گیاهی صادر شده، تغییر آدرس، کشور مقصد و یا مبادی ورودی، اطلاعات ناقص و یا نادرست) و باید توسط سازمان حفظ نباتات ملی که گواهی بهداشت گیاهی جایگزین را صادر می کند انجام شود.

در هر شرایطی، سازمان حفظ نباتات ملی صادر کننده گواهی بهداشت گیاهی باید از صادرکنندگان بخواهد که گواهی بهداشت گیاهی اصلی و هر کپی تایید شده برای محموله مورد نظر را به سازمان حفظ نباتات عودت نمایند.

سایر شرایط مربوط به جایگزینی گواهی بهداشت گیاهی عبارتند از:

- گواهی بهداشت گیاهی عودت یافته برای صدور گواهی بهداشت گیاهی جایگزین، باید توسط سازمان حفظ نباتات ملی ابطال شده و در سوابق حفظ گردد. گواهی بهداشت گیاهی جایگزین بهتر است که همان شماره گواهی قبلی را نداشته باشد و شماره گواهی قبلی بهتر است دوباره مورد استفاده قرار نگیرد.

- اگر امکان بازگرداندن گواهی بهداشت قبلی نباشد (به عنوان مثال گواهی اصلی مفقود شده و یا در کشور دیگری می باشد) ممکن است سازمان حفظ نباتات تصمیم به صدور گواهی بهداشت گیاهی جایگزینی بگیرد. گواهی بهداشت گیاهی جایگزین بهتر است که همان شماره گواهی قبلی را نداشته باشد ولی باید این توضیحات در قسمت توضیحات تکمیلی گواهی جایگزین قید گردد: ((این گواهی جایگزین گواهی بهداشت به شماره ..... صادره در تاریخ..... می باشد)).

۲,۳ تغییرات در گواهی بهداشت گیاهی:

انجام اصلاحات بر روی گواهی بهداشت صادرات مجاز نبوده و یا اینکه در حد خیلی محدود انجام می گیرد.

از انجام تغییرات بر روی گواهی بهداشت باید اجتناب شود چون ممکن است موجب عدم اطمینان در اعتبار گواهی بهداشت گیاهی شود. با این حال، در صورت لزوم این تغییرات باید تنها در گواهی بهداشت گیاهی اصلی و توسط سازمان حفظ نباتات صادر کننده گواهی بهداشت گیاهی انجام گیرد. این تغییرات باید حداقل بوده و توسط سازمان حفظ نباتات باید با پشت نوسی و مهر و تاریخ مورد تایید قرار گرفته باشد.

۳- التزامات کشورهای واردکننده و سازمان های حفظ نباتات ملی صادر کننده گواهی بهداشت گیاهی سازمان های حفظ نباتات ملی کشورهای وارد کننده ممکن است تنها برای اقلام مشمول مقررات، گواهی بهداشت گیاهی را الزامی نمایند که معمولاً شامل گیاهان و محصولات گیاهی می باشد اما ممکن است این اقلام مشمول مقررات کالاهای دیگری مانند کانتینرهای خالی، وسایل نقلیه و موجودات دیگر غیر از گیاهان در صورت وجود توجیهات فنی، نیز می باشد.

سازمان های حفظ نباتات ملی کشورهای وارد کننده بهتر است برای محصولات گیاهی که تاحدی فرآوری شده اند که احتمال انتقال آفات مشمول مقررات با آنها وجود ندارد و دیگر کالاهایی که نیازی به اتخاذ موازین بهداشت گیاهی ندارند، گواهی بهداشت گیاهی را الزامی نکنند. (بر اساس ماده ۶,۲ کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات و استاندارد شماره ۳۲).

سازمان های حفظ نباتات ملی هنگامی که با کشورهای دارای مبادلات کشاورزی در مورد توجیه فنی برای نیاز به صدور گواهی بهداشت گیاهی تفاوت دیدگاه داشته باشند بهتر است موضوع با همفکری و مشورت دوجانبه صورت گیرد دارد. الزامات گواهی بهداشت گیاهی باید مطابق با اصول شفافیت، عدم تبعیض، ضرورت و توجیه باشد.

۳,۱ گواهی بهداشت گیاهی غیر قابل قبول

سازمان های حفظ نباتات ملی کشورهای وارد کننده نباید گواهی بهداشت گیاهی نامعتبر و جعلی را

بپذیرند. اطلاع رسانی لازم و به موقع به سازمان حفظ نباتات ملی کشور اظهار شده در گواهی بهداشت گیاهی در خصوص عدم پذیرش و یا مشکوک بودن گواهی بهداشت گیاهی مطابق با دستورالعمل موجود در استاندارد شماره ۱۳، صورت گیرد. در صورتیکه سازمان حفظ نباتات ملی کشور وارد کننده در خصوص پذیرش و اصالت گواهی بهداشت گیاهی مضمون باشد می تواند با همکاری فوری سازمان حفظ نباتات ملی کشور صادرکننده و یا صادرات مجدد در خصوص صحت و اصالت گواهی بهداشت گیاهی مذکور استعلام نماید. و سازمان حفظ نباتات ملی کشور صادرکننده و یا صادرات مجدد می بایست در صورت لزوم به اتخاذ اقدام لازم و بررسی سیستم صدور گواهی بهداشت گیاهی در جهت حصول اطمینان از صحت و اعتبار گواهی بهداشت گیاهی مبادرت ورزد.

۳,۱,۱ گواهی های بهداشت گیاهی نامعتبر

موارد ذیل موجب عدم اعتبار گواهی بهداشت گیاهی می گردد:

- اطلاعات ناقص یا نادرست
- اطلاعات غلط یا گمراه کننده
- اطلاعات متناقض و یا ناسازگار
- عدم مطابقت جمله بندی و ساختار اطلاعات با گواهی بهداشت گیاهی مدل کنوانسیون
- اطلاعات اضافه شده توسط افراد غیر مجاز
- حذف یا تغییرات غیر مجاز مانند عدم درج مهر، تاریخ و یا تایید ظهر نویسی (در صورت لزوم)
- انقضای مدت اعتبار
- ناخوانا بودن (به عنوان مثال بد نوشته شده، آسیب دیده)
- کپی تایید نشده
- گواهی بهداشت گیاهی برای گیاهان و کالاهای مشمول مقررات که واردات آنها ممنوع می باشد.

این موارد همچنین دلایلی بر رد گواهی های بهداشت گیاهی و یا درخواست برای اطلاعات

بیشتر می باشند.

۳,۱,۲ گواهی های بهداشت گیاهی تقلبی و جعلی

گواهی های بهداشت گیاهی تقلبی به طور معمول عبارتند از:

- گواهی بهداشت گیاهی صادر شده در فرم های نامعتبر
- گواهی بهداشت گیاهی که دارای تاریخ، مهر، آرم و امضاء نیست.
- گواهی بهداشت گیاهی توسط افراد غیر مجاز

گواهی بهداشت گیاهی تقلبی، بی اعتبار می باشد. سازمان حفظ نباتات صادرکننده گواهی بهداشت گیاهی باید تدابیر حفاظتی جهت جلوگیری از جعل گواهی بهداشت گیاهی اتخاذ نماید. در مورد صدور گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی، تدابیر حفاظتی جهت جلوگیری از جعل بخشی از مکانیسم صدور این نوع گواهی بهداشت گیاهی می باشد. سازمان حفظ نباتات کشور صادر کننده در صورت اطلاع از موارد عدم تطابق می بایست اقدامات اصلاحی اتخاذ نماید.

۳,۲ شرایط واردات برای آماده سازی و صدور گواهی بهداشت گیاهی

کشورهای وارد کننده اغلب شرایط خاصی برای واردات دارند که می بایست گواهی بهداشت گیاهی بر همان اساس آماده و صادر گردد. مثال هایی از شرایط واردات کشورها در زیر آمده است:

الف- گواهی بهداشت می بایست به یک زبان خاص و یا یکی از زبان های مشخص شده توسط حفظ نباتات کشور وارد کننده تکمیل گردد. (البته، کشورها به پذیرش یکی از زبانهای رسمی FAO، ترجیحا انگلیسی تشویق می گردند).

ب- تعیین مدت زمان مجاز برای صدور گواهی بهداشت پس از بازرسی و یا ضدعفونی و مدت زمان بین صدور گواهی بهداشت گیاهی و ارسال محموله از کشور صادر کننده .

ج- گواهی بهداشت گیاهی باید تایپ شده باشد و چنانچه به صورت دستنویس تکمیل می گردد می بایست خوانا و با حروف بزرگ باشد .

د- تعیین واحدهای اندازه گیری درج شده در شرح و توصیف محموله و برای سایر مقادیر اظهار شده.

۴- ملاحظات ویژه برای تهیه و صدور گواهی بهداشت گیاهی

گواهی بهداشت گیاهی فقط توسط مأمورین دولتی که واجد شرایط فنی بوده و دارای اجازه مقتضی از سازمان حفظ نباتات باشند صادر می گردد.

گواهی بهداشت گیاهی تنها در صورت لحاظ شدن شرایط بهداشت گیاهی واردات صادر می گردد.

گواهی بهداشت گیاهی باید حاوی اطلاعات لازم برای شناسایی دقیق محموله مربوطه باشد.

گواهی بهداشت گیاهی باید فقط حاوی اطلاعات مربوط به مسائل بهداشت گیاهی باشد و نباید اظهارات مربوط به شرایط غیر بهداشت گیاهی مانند مسائل بهداشت حیوانات یا سلامت انسان، باقیمانده آفت کشها، رادیواکتیویته، اطلاعات تجاری (به عنوان مثال اعتبار نامه) و یا با کیفیت در گواهی بهداشت گیاهی درج شود.

برای ایجاد ارتباط بین گواهی بهداشت و اسناد غیر مرتبط به آن (مانند اعتبار نامه، بارنامه، گواهی های CITES)، یادداشت هایی در خصوص مدارک غیرمرتبط با گواهی بهداشت، با شماره، کد یا علائم شناسایی مربوط به مدارک مذکور باید به گواهی بهداشت پیوست گردد. این اسناد و یادداشت ها در صورت لزوم مورد بررسی قرار گرفته و نباید بخشی از گواهی بهداشت گیاهی در نظر گرفته نمی شود.

کلید اطلاعات خواسته شده در گواهی بهداشت باید به طور صحیح و دقیق تکمیل گردد. به منظور جلوگیری از هرگونه سوء استفاده و تقلب در گواهی بهداشت در هر کادر خالی یک خط تیره و یا عبارت "non" درج شود.

برای صادرات مجدد محموله، اطلاعات خاصی مربوط به کشور مبدا ممکن است لازم باشد که ممکن است

این اطلاعات در در گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات موجود نباشد، (به عنوان مثال فقدان اطلاعات

خاص برای توضیحات تکمیلی در گواهی بهداشت گیاهی صادرات، و یا در مواردیکه وجود گواهی بهداشت

گیاهی، توسط کشور صادرات مجدد مورد نیاز نمی باشد). در چنین مواردی، اگر شرایط خاص مورد نیاز

واردات در داخل کشور صادرات مجدد تامین نگردد، هیچ گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات مجدد صادر

نخواهد شد. با این حال، موارد ذیل ممکن است اعمال گردد:

- چنانچه وجود گواهی بهداشت گیاهی برای کشور صادرات مجدد، الزامی باشد، بنا به درخواست صادرکنندگان، سازمان حفظ نباتات ملی کشور مبدا می تواند اطلاعات توضیحات تکمیلی (به عنوان مثال نتایج حاصل از بازرسی در فصل رشد گیاه) را در گواهی بهداشت گیاهی درج نماید. این اطلاعات ممکن است جهت صدور گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات مجدد، لازم باشد. این اطلاعات باید در بخش توضیحات تکمیلی زیرعنوان "اطلاعات رسمی و تکمیلی بهداشت گیاهی" (بخش ۵) قید گردد.

- چنانچه وجود گواهی بهداشت گیاهی برای کشور صادرات مجدد، مورد نیاز نباشد، بنا به درخواست صادرکننده، سازمان حفظ نباتات ملی کشور مبدا، باز هم می تواند گواهی بهداشت گیاهی صادر نماید. این حالت ممکن است برای محموله جهت صادرات مجدد به کشورهای دیگر به منظور ارائه اطلاعات لازم جهت تکمیل بخش توضیحات تکمیلی برای صدور گواهی بهداشت گیاهی صادرات مجدد در نظر گرفته شود. در هر دو مورد فوق، کشور صادرات مجدد باید اطمینان حاصل نماید که هویت محموله حفظ شده و در معرض خطر آلودگی قرار نگرفته باشد.

گواهی بهداشت گیاهی باید قبل از ارسال محموله صادر گردد، با این حال، ممکن است با رعایت شرایط ذیل، بعد از ارسال محموله صادر شود:

- حصول اطمینان از امنیت بهداشت گیاهی محموله و
- سازمان حفظ نباتات ملی کشور صادرات، نمونه برداری، بازرسی و ضدعفونی های لازم را مطابق با شرایط واردات قبل از ارسال محموله انجام داده باشد. اگر این ضوابط رعایت نگردد، گواهی بهداشت گیاهی صادر نمی گردد.

در صورتیکه گواهی بهداشت گیاهی پس از ارسال محموله، صادر شود، تاریخ بازرسی در صورت الزام توسط کشور واردکننده باید در بخش توضیحات تکمیلی درج گردد.

۵- دستورالعمل و شرایط تکمیل گواهی بهداشت گیاهی

اطلاعات لازم جهت تکمیل گواهی بهداشت گیاهی صادرات به شرح ذیل می باشد:

(عناوینی که به صورت درشت تر تایپ شده، مربوط به قسمتهای مختلف فرم گواهی بهداشت میباشد و در

زیر آن اطلاعات لازم جهت تکمیل هر قسمت ذکر گردیده است). اجزاء مختلف گواهی بهداشت به شرح ذیل می باشد:

شماره: _____ (NO.)

هر گواهی بهداشت گیاهی باید دارای یک شماره منحصر به فرد باشد که به منظور پیگیری محموله و شناسایی، نگهداری سوابق به کار می رود.

سازمان حفظ نباتات: _____ (Plant Protection Organization of)

در این قسمت نام سازمان رسمی (سازمان حفظ نباتات) و نام کشور (صادر کننده) که این گواهی را صادر نموده نوشته می شود (در فرمهای موجود به صورت چاپی درج شده است).

به سازمان حفظ نباتات: _____ (To: Plant Protection Organization(s) of)

در این قسمت نام کشور واردکننده نوشته می شود، در شرایطی که یک محموله از یک کشور ترانزیت شده و لازم است گواهی بهداشت داشته باشد و به کشور دیگری برود، باید نام کشور ترانزیتی و نام مقصد نهایی نوشته شود. باید توجه نمود که کلیه قوانین واردات یا ترانزیت هر کشور نیز رعایت شود.

در شرایطی که محموله وارد و سپس به کشور دیگری صادرات مجدد می شود، باید نام هر دو کشور در گواهی بهداشت گیاهی درج شود مشروط به اینکه شرایط واردات هر دو کشور رعایت گردد.

.....

مشخصات محموله

نام و نشانی صادرکننده : _____ (Name and address of exporter)

این اطلاعات شامل نام و نشانی کامل صادرکننده محموله جهت بررسی و پیگیریهای بعدی توسط سازمان حفظ نباتات کشور صادرکننده می باشد. آدرس صادرکننده باید در کشور مبدا صادرات باشد. هنگامی که یک شرکت بین المللی و یا یک نشانی خارجی، صادرکننده محموله می باشد، نام و نشانی صادرکنندگان بومی و یا افرادی که مسئول حمل و نقل محموله می باشند، باید ذکر شود.

نام و نشانی اظهار شده گیرنده: _____ (Declared name and address of consignee)

نام و نشانی گیرنده محموله با جزئیات کامل در حد قابل شناسایی و مورد تأیید سازمان ملی حفظ نباتات کشور واردکننده در این قسمت نوشته می شود تا در صورت لزوم و در موارد عدم تطابق محموله با شرایط واردات بررسی و پیگیری موضوع برای سازمان ملی حفظ نباتات کشور واردکننده امکانپذیر باشد. چنانچه سازمان ملی حفظ نباتات کشور واردکننده عواقب و ریسک مربوطه را بپذیرد و اجازه دهد در صورتیکه گیرنده محموله ناشناس باشد، عبارت " To order " " به سفارش " مورد استفاده قرار گیرد. ممکن است کشور واردکننده این نشانی را لزوماً مکانی در کشور مقصد واردات اعلام نماید.

تعداد و نوع بسته ها: _____ (Number and description of packages)

در این قسمت تعداد و تشریح نوع بسته ها ذکر می گردد. جزئیاتی که در این قسمت درج می شود باید در حدی باشد که سازمان ملی حفظ نباتات (NPPO) کشور واردکننده بتواند به راحتی محموله و اجزاء آن را شناسایی نماید. در برخی موارد (به عنوان مثال دانه ها و چوب فله)، ممکن است کانتینرهای حمل و نقل و / یا واگنها به عنوان واحد بسته بندی در نظر گرفته شده و تعداد آنها ذکر می گردد (به عنوان مثال ۱۰ کانتینر). در خصوص محموله های فله، واژه "به صورت فله" یا " in bulk " ممکن است مورد استفاده قرار گیرد.

علائم مشخصه: _____ (Distinguishing marks)

در صورت نیاز برای شناسایی محموله، علائم مشخصه بسته بندی ها (به عنوان مثال تعداد بهرها، شماره سریال و یا نام های تجاری) و شماره شناسایی و نام وسایل حمل و نقل (به عنوان مثال شماره شناسایی

کانتینر یا واگن یا نام کشتی در مورد محموله های فله) در این قسمت از گواهی بهداشت می بایست درج گردد.

مبدأ: _____ (Place of origin)

منظور از مبدأ، محل‌های تولید یا پرورش گیاه می باشد یعنی جایی که احتمالاً گیاه در معرض آفات مشمول مقررات قرار گرفته است. در هر صورت نام کشور یا کشورهای مبدأ می بایست درج گردد. معمولاً مبدأ محموله در وضعیت بهداشتی محموله موثر بوده است. ممکن است کشورها خواستار تعیین و اعلام نام و کد منطقه عاری از آفت ، محل‌های تولید عاری از آفت یا سایت های تولید عاری از آفت در خصوص محموله مورد نظر باشند و جزئیات بیشتر مربوط به موارد فوق (مناطق، محل ها و سایت های تولیدی عاری از آفت) می بایست در قسمت توضیحات تکمیلی درج گردد.

اگر محموله ذخیره ، منتقل یا بسته بندی مجدد گردد ، وضعیت بهداشت گیاهی آن نیز به دلیل موقعیت جدید و احتمال آلودگی با آفات مشمول مقررات در یک دوره زمانی، تغییر خواهد کرد، همچنین وضعیت بهداشت گیاهی در صورت فرآوری ، ضدعفونی یا آفت زدایی کردن محموله که موجب حذف آفات احتمالی می گردد ، نیز تغییر خواهد کرد.

بنابراین ممکن است وضعیت بهداشت گیاهی یک محموله در بیش از یک مکان ، تحت تاثیر قرار گیرد، در چنین مواردی، همه مکانها، در صورت لزوم، و مبدأ اولیه آن در داخل پرانتز اعلام گردد، به عنوان مثال "کشور X به عنوان کشور صادرکننده ، (کشور Y به عنوان کشور مبدأ)" می بایست اعلام گردد.

اگر در یک محموله lot های متفاوتی با مبادی متفاوت از مکان های و یا از کشورهای مختلف وجود داشته باشد ، همه کشورها و مکان ها در صورت لزوم می بایست ذکر گردد. برای کمک به پیگیری های بعدی در چنین مواردی، مهمترین مکان مربوطه ، به عنوان مثال شرکت صادر کننده ای که سوابق در آنجا ذخیره می شود نیز مشخص می گردد.

اگر گیاهانی که به یک کشور وارد و یا در داخل آن حمل و نقل می گردند برای یک دوره زمانی خاص در آن کشور پرورش یابند (بسته به کالای مربوطه ، اما معمولاً یک فصل زراعی یا بیشتر)، مبداء این گیاهان ممکن است تغییر یابد مشروط به اینکه که وضعیت بهداشت گیاهی آن، بیشتر تحت تاثیر شرایط کشور یا محلی که رشد بیشتری در آنجا داشته ، قرار گرفته باشد.

وسيله نقلیه اظهار شده : _____ (Declared means of conveyance)

این بخش مربوط به چگونگی حمل و نقل کالا هنگام خروج از کشور صادرکننده گواهی بهداشت گیاهی اشاره دارد. عباراتی مثل کشتی (ocean vessel)، قایق (boat) ، هواپیما (aircraft)، جاده (road)، کامیون (truck) ، راه آهن (rail)، پست (mail)، و انتقال دستی (carried by hand) در این قسمت ذکر می گردد. در صورت اطلاع نام کشتی، شماره سفر دریایی و یا شماره پرواز هواپیما درج می گردد. وسیله حمل و نقل معمولاً بر اساس اظهارات صادرکننده در زمان صدور گواهی بهداشت گیاهی درج می گردد. که اغلب اولین وسیله حمل و نقل بعد از صدور گواهی بهداشت گیاهی صادرات می باشد.

اغلب در انتقال محموله ممکن است وسیله حمل و نقل تغییر یابد، به عنوان مثال یک کانتینر از کشتی به کامیون منتقل می شود. اگر محموله دارای علائم شناسایی باشد، کافی است فقط اولین وسیله حمل و نقل در این قسمت ذکر گردد. بنابر این ممکن است وسیله حمل و نقلی که به مقصد می رسد لزوماً همان وسیله نقلیه اظهار شده در گواهی بهداشت گیاهی نباشد.

محل ورود اظهار شده : _____ (Declared point of entry)

در این قسمت باید نام اولین منطقه پس از ورود به کشور مقصد نهایی و در صورت عدم وجود اطلاعات کافی نام کشور مقصد محموله ذکر می شود.

چنانچه محموله از طریق یک کشور دیگر ترانزیت می شود با توجه به شرایط ترانزیتی آن کشور ، در داخل پرانتز نام محل ورود به کشور ترانزیتی و در صورت عدم وجود اطلاعات کافی ، نام کشور ترانزیت نوشته می شود.

محل ورود معمولاً بر اساس اظهارات صادرکننده در زمان صدور گواهی بهداشت گیاهی درج می گردد.

محل ورود ممکن است به دلایل مختلف تغییر و ورود به کشور از یک مبداء ورود غیر از محل اعلام شده نباید به تنهایی به منزله عدم تطابق با شرایط واردات تلقی گردد. هرچند، زمانی که سازمان ملی حفظ نباتات کشور واردکننده مبادی ورودی خاصی را در شرایط واردات محموله مشخص می کند یکی از همین نقاط باید به عنوان محل ورود گواهی بهداشت گیاهی اعلام گردد و محموله باید از طریق آن نقطه وارد شود.

نام محصول و مقدار اظهار شده: _____
(Name of produce and quantity
declared)

اطلاعاتی که در این قسمت ثبت می شود باید توضیحاتی دقیق و کافی از محموله باشد و باید شامل نام گیاه یا محصولات گیاهی یا سایر اقلام مشمول مقررات باشد. مقدار محموله و واحد آن باید تا حد امکان، به طور دقیق اعلام شود تا سازمان ملی حفظ نباتات کشور واردکننده بتواند به راحتی مشخصات و محتویات محموله را بررسی نماید.

استفاده از کدهای بین المللی (کدهای گمرکی)، موجب تسهیل عملیات شناسایی می شود. همچنین در بیان وزن و مقدار محموله باید از واحدهای شناخته شده بین المللی (مانند سیستم متریک) استفاده نمود. با توجه به مصارف گوناگون محموله (جهت مصرف یا کاشت) و درجه فرآوری محصول (خشک یا تازه)، شرایط بهداشت گیاهی متفاوت می باشد. مواردی که در این قسمت درج می گردد نباید مربوط به نام تجاری، اندازه و دیگر اصطلاحات تجاری باشد.

نام علمی گیاهان: _____
(Botanical name of
plants:)

در این قسمت نام علمی پذیرفته شده گیاهان یا تولیدات گیاهی نوشته می شود. که این نام علمی باید حداقل در سطح جنس باشد ولی ترجیحاً نام علمی به طور کامل نوشته شود (نام علمی گیاهان به صورت ایتالیک نوشته شده و یا زیر نام جنس و گونه خط کشیده می شود و حرف اول نام جنس با حرف بزرگ و بقیه با حروف کوچک نوشته می شود). در مواردی که محموله، ترکیبی از چند ماده گیاهی است، مثل خوراک دام، سازمانهای ملی حفظ نباتات کشورهای وارد کننده و صادر کننده یک نام معمولی پذیرفته شده

که معرف محموله باشد و یا عبارت " Not applicable " و یا "N/A" را ثبت نمایند.

(Certifying

اظهار گواهی

statement)

بدینوسیله گواهی می شود که گیاهان یا تولیدات گیاهی یا سایر اقلام مشمول مقررات مطابق دستورالعملهای رسمی، مورد بازرسی/ تست آزمایشگاهی قرار گرفته و عاری از آفات و بیماریهای قرنطینه ای کشور وارد کننده تلقی می گردد و با موازین بهداشت گیاهی فعلی کشور واردکننده (چه در مورد آفات قرنطینه ای و چه آفات غیر قرنطینه ای مشمول مقررات) مطابقت دارد.

عملاً محموله عاری از دیگر آفات می باشد. (بند اختیاری)

در اغلب موارد شرایط ویژه ای برای واردات وجود دارد و یا آفات و بیماریهای قرنطینه ای خاصی از کشور وارد کننده اعلام گردیده، این گواهی برای تأیید رعایت کامل قوانین و مقررات کشور واردکننده تلقی می گردد و درجایی که شرایط خاصی برای واردات وجود ندارد، سازمان حفظ نباتات کشور صادرکننده گواهی می نماید که وضعیت بهداشت گیاهی این محموله عاری از آفات و بیماریهای مربوطه می باشد.

سازمان حفظ نباتات کشور صادرکننده ممکن است بند اختیاری را در گواهی بهداشت گیاهی خود برای صادرات اضافه نمایند. سازمان حفظ نباتات کشور وارد کننده نمی تواند درخواست کند که بند اختیاری اضافه گردد.

منظور از دستورالعملهای رسمی مربوطه ، دستورالعملهایی است که توسط سازمان حفظ نباتات یا افراد ذیصلاح تعیین شده از سوی سازمان حفظ نباتات برای گواهی بهداشت گیاهی مورد استفاده قرار می گیرد. این دستورالعملها باید مطابق با استانداردهای کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات (ISPMs) باشد. دستورالعملهای تعیین شده از سوی سازمان حفظ نباتات کشور وارد کننده مطابق با استانداردهای بین المللی موازین بهداشت گیاهی مربوطه باشد.

منظور از جمله ((عاری از آفات و بیماریهای قرنطینه ای تلقی می گردد)) این است که محموله با توجه به دستورالعملهای بهداشت گیاهی مربوطه تا آنجا که از نظر تعداد و کمی قابل کشف بوده، عاری از آفات و

بیماریهای قرنطینه ای می باشد. این موضوع نباید به معنی عاری بودن مطلق محموله از آفات و بیماریهای قرنطینه ای تفسیر شود بلکه با توجه به دستورالعملهای بهداشت گیاهی مربوط به کشف یا آفت زدایی محموله به این باور می رسیم که در این محموله آفات قرنطینه ای وجود ندارد. باید توجه داشت که دستورالعملهای بهداشت گیاهی دارای عدم قطعیت ذاتی و تنوع بوده و احتمال اینکه آفتی در محموله بوده که کشف یا آفت زدایی نشده وجود دارد. این عدم قطعیت و احتمال باید در تدوین دستورالعملهای مربوطه در نظر گرفته شود.

در برخی از موارد که از تیمار پرتو دهی استفاده شده است، مراحل زنده آفات هدف ممکن است در محموله وجود داشته باشد. چنانچه محموله بر اساس استاندارد بین المللی موازین بهداشت گیاهی شماره ۱۸ مورد پرتو دهی قرار گرفته باشد (ISPM18) و تیمار مناسب برای رسیدن به پاسخ های مورد نظر استفاده شده باشد، اعتبار این بخش از گواهی بهداشت گیاهی از بین نمی رود و کشف مراحل زنده آفت هدف به عنوان عدم تطابق با شرایط ورود در نظر گرفته نمی شود.

" موازین بهداشت گیاهی " به طور رسمی توسط کشور وارد کننده با عنوان شرایط واردات به منظور جلوگیری از ورود و / یا گسترش آفات تعیین می شود. شرایط قرنطینه ای واردات می بایست قبلاً توسط سازمان حفظ نباتات کشور وارد کننده در قانون، مقررات یا در هر جای دیگر (به عنوان مثال مجوز واردات و ترتیبات دو جانبه و غیره) مشخص شده باشد.

عبارت " کشورهای وارد کننده طرف قرارداد " اشاره به دولت هایی دارد که به IPPC ملحق شده اند.

توضیحات تکمیلی (Additional Declaration)

در این قسمت شرایط خاص محموله در ارتباط با آفات مشمول مقررات ثبت می شود. این توضیحات باید مختصر و مفید باشد. سازمان حفظ نباتات کشور وارد کننده باید نیاز به توضیحات تکمیلی را مورد بررسی قرار داده نباید مضامینی شبیه آنچه که در بخش اظهار گواهی (certifying statement) آمده را در این قسمت از گواهی بهداشت گیاهی الزامی نمایند. متن توضیحات تکمیلی ممکن است در مقررات گیاهی، مجوز واردات و یا موافقت نامه های دو جانبه مشخص گردد. ضد عفونی نباید در این بخش درج گردد شرایط

ضدعفونی باید در بخش مربوطه در گواهی بهداشت گیاهی نشان داده می شود.

توضیحات تکمیلی تنها شامل اطلاعات خاص بهداشت گیاهی تعیین شده توسط سازمان حفظ نباتات کشور وارد کننده و یا با درخواست صادر کننده برای اهداف صدور گواهی بهداشت گیاهی در آینده بوده و نباید حاوی اطلاعاتی که در بخشهای دیگر گواهی بهداشت گیاهی مانند بخش اظهار گواهی یا ضدعفونی به نحوی آمده است. در صورتی که سازمان حفظ نباتات کشور وارد کننده در شرایط واردات اجازه انتخاب یکی از چند گزینه (مثلا برای ضد عفونی) رامی دهد، سازمان حفظ نباتات کشور صادر کننده باید در قسمت توضیحات تکمیلی گزینه استفاده شده را مشخص نماید.

پیوست ۲ مثال هایی از متن انواع مختلف توضیحات تکمیلی که اغلب توسط سازمان های ملی حفظ نباتات کشور های وارد کننده الزامی تعیین شده را نشان می دهد. هنگامی که سازمان های ملی حفظ نباتات در نظر دارند متن خاصی را برای توضیحات تکمیلی الزامی نمایند بهتر است از نمونه جمله بندی های استاندارد ارائه شده در این پیوست استفاده نمایند .

در صورتیکه سازمان حفظ نباتات کشور وارد کننده برای واردات یک محموله اخذ مجوز واردات را الزامی نماید شماره این مجوز واردات جهت تسهیل در پیگیری های بعدی، می تواند در این بخش درج گردد. چنانچه گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات پس از ارسال محموله صادر گردد(بر اساس توافقات بین کشورها)، و سازمان حفظ نباتات کشور وارد کننده درج زمان بازرسی در گواهی بهداشت را الزامی نماید ، تاریخ مذکور باید در این بخش از گواهی بهداشت گیاهی نوشته شود.

زمانیکه اطلاعات رسمی بهداشت گیاهی برای اهداف صدور گواهی بهداشت گیاهی در آینده ، از جمله صادرات مجدد (بخش ۴ را ببینید) نیز مورد استفاده قرار گیرد، این اطلاعات باید در این قسمت از گواهی بهداشت گیاهی ارائه گردد. اطلاعات مذکور باید صورت مشخص از توضیحات تکمیلی اصلیمورد نیاز کشور وارد کننده ، مجزا شده و باید تحت زیر عنوان " اطلاعات رسمی تکمیلی بهداشت گیاهی" (Additional official phytosanitary information) درج گردد.

۳. روش آفت زدایی و یا رفع آلودگی (ضدعفونی) (Disinfestation and/or Disinfection)

Treatment)

مطالب این قسمت به شرح ذیل است:

تاریخ : تاریخی که محموله ضدعفونی شده در این قسمت درج می گردد. نام ماهها باید به صورت کامل

نوشته شود به طوری که ماه، روز و سال اشتباه گرفته نشوند

روش درمان: نوع درمان انجام شده روی محموله (به عنوان مثال ضدعفونی حرارتی، پرتودهی و ...).

ماده شیمیایی (ماده موثره) : ماده موثره مواد شیمیایی مورد استفاده در درمان (ضدعفونی) .

مدت زمان و درجه حرارت : طول مدت و درجه حرارت درمان.

غلظت : غلظت و دوز درمان استفاده شده.

اطلاعات تکمیلی : هر گونه اطلاعات اضافی مربوطه.

این قسمت شامل عملیات آفت زدایی و یا رفع آلودگی قابل قبول کشور واردکننده بوده که درکشور

صادرکننده و یا درکشور ترانزیتی تحت نظارت سازمانهای ملی حفظ نباتات مربوطه انجام می شود ، تا

شرایط خاص کشور واردکننده را احراز نماید.

در خصوص پرتودهی باید به ضوابط استاندارد شماره ۱۸ (ISPM18) توجه شود.

مهر سازمان: (Stamp of organization)

مهر، آرم و علامت شناسایی رسمی سازمان حفظ نباتات کشوری که گواهی بهداشت گیاهی را صادر می

کند می بایست روی گواهی بهداشت باشد. سازمان ملی حفظ نباتات معمولا از یک فرم مهر، آرم یا علامت

شناسایی استفاده می کنند. که ممکن است روی برگ گواهی بهداشت گیاهی چاپ شده باشد و یا اینکه

توسط مقامات رسمی پس از تکمیل فرم مهرزده شود. در هنگام مهرزدن باید دقت شود که این مهرروی

اطلاعات ضروری گواهی بهداشت قرار نگیرد.

نام مأمور صادر کننده گواهی بهداشت، تاریخ و امضاء : (Name of authorized officer, date and

signature)

نام مأمور صادرکننده گواهی بهداشت باید به صورت تایپ شده و یا با خط خوانا و باحروف درشت در این

قسمت نوشته شود. تاریخ نیز یا به صورت تایپ شده، مهر خورده و یا باحروف و اعداد درشت و خوانا ثبت

گردد. نام ماهها باید به صورت کامل نوشته شود به طوری که ماه، روز و سال اشتباه گرفته نشوند.

اگر چه بخش های گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات ممکن است از پیش تکمیل شود، ولی تاریخ درگواهی بهداشت باید دقیقاً مطابق تاریخ صدور (امضاء) باشد. در صورت درخواست سازمان حفظ نباتات کشور وارد کننده، سازمان حفظ نباتات کشور صادر کننده باید قادر به بررسی صحت امضا مامورین صادرکننده گواهی بهداشت گیاهی باشد. گواهی گیاهی باید بلافاصله پس از تکمیل امضا شود.

وقتی که گواهی های بهداشت گیاهی الکترونیکی صادر می شوند، داده های گواهی بهداشت باید توسط سازمان حفظ نباتات کشور صادر کننده تایید گردد. این فرایند احراز هویت معادل امضای مأمور صادرکننده گواهی بهداشت و مهر، آرم و یا علامت شناسایی می باشد. تایید داده های گواهی بهداشت الکترونیکی معادل گواهی بهداشت گیاهی تکمیل شده برای صادرات می باشد.

(Financial liability statement)

اظهار تعهدات مالی:

گنجانیدن اظهار تعهدات مالی در گواهی بهداشت گیاهی اختیاری بوده و بنا به صلاحدید سازمان حفظ نباتات کشور صادر کننده می باشد.

۶. نکات مربوط به موقعیت های صادرات مجدد و ترانزیت

گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات مجدد در همه موارد به غیر از متن اظهار گواهی (certifying statement)، مشابه گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات است. در قسمت اظهار گواهی در گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات مجدد، سازمان حفظ نباتات ملی کشور صادرات مجدد نشان می دهد با قرار دادن علامت تیک یا ضربدر در قسمت مربوطه مشخص می نماید که آیا گواهی بهداشت گیاهی صادرات مجدد همراه با گواهی بهداشت گیاهی اصلی است یا نسخه تایید شده آن، آیا محموله بسته بندی مجدد شده یا خیر، آیا کانتینر های حمل محموله اصلی هستند یا تغییر کردند، و این که آیا بازرسی های اضافی انجام شده است یا خیر.

اگر هویت گیاهان، محصولات گیاهی یا سایر اقلام مشمول مقررات در محموله حفظ نشود یا محموله در معرض خطر آلودگی قرار گرفته باشد، و یا کالا فرآوری شده و ماهیت آن تغییر یافته، گواهی بهداشت

گیاهی برای صادرات مجدد صادر نخواهد شد. سازمان حفظ نباتات ملی کشور صادرات مجدد، بنا به درخواست صادر کنندگان، ممکن است اقدامات بهداشت گیاهی مناسبی انجام دهد و در صورتی که سازمان حفظ نباتات ملی اطمینان حاصل کند که شرایط واردات گیاهی کشور وارد کننده لحاظ گردیده، برای آن باید گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات صادر کند. محل مبدا اصلی نیز باید در داخل پرانتز در گواهی بهداشت گیاهی قید گردد.

اگر سازمان حفظ نباتات ملی کشور صادرات مجدد ارائه گواهی بهداشت گیاهی برای واردات یک محموله را الزامی نداند اما برای سازمان حفظ نباتات ملی کشور مقصد ارائه گواهی بهداشت گیاهی الزامی باشد، وچنانچه الزامات مورد نیاز واردات (شرایط واردات) را بتوان با بازرسی های چشمی و یا انجام تست های آزمایشگاهی تامین نمود، کشور صادرات مجدد ممکن است یک گواهی بهداشت گیاهی صادرات که محل مبدا اصلی نیز در داخل پرانتز در گواهی بهداشت گیاهی قید شده را صادر نماید.

۶.۱ نکات مربوط به صدور گواهی بهداشت گیاهی صادرات مجدد :

هنگامی که یک محموله به یک کشور وارد شده، سپس به کشور دیگر صادر می شود، سازمان حفظ نباتات ملی کشور صادرات مجدد، بنا به درخواست صادر کنندگان، ممکن است گواهی بهداشت گیاهی صادرات مجدد (مدل موجود در پیوست ۲) صادر کند. سازمان حفظ نباتات ملی در صورتیکه اطمینان حاصل کند که شرایط واردات کشور واردکننده لحاظ گردیده، می تواند گواهی بهداشت گیاهی صادرات مجدد، صادر نماید. اگر محموله ذخیره، تقسیم، ترکیب با سایر محموله و یا مجددا بسته بندی شود، چنانچه محموله در معرض خطر آلودگی به آفات قرار نگرفته باشد، باز هم می توان گواهی بهداشت گیاهی صادرات مجدد برای آن محموله صادر نمود. چنانچه محموله با سایر محموله ترکیب شود، تمام قسمت های مربوطه اضافه شده به این محموله باید همان شرایط واردات گیاهی کشور واردکننده را داشته باشد.

قبل از صدور گواهی بهداشت گیاهی صادرات مجدد، سازمان حفظ نباتات ملی به محض ورود محموله، ابتدا باید گواهی بهداشت گیاهی اصلی و یا کپی تایید شده آن را بررسی نموده دقت نماید که شرایط واردات این محموله در کشور مقصد به نسبت شرایطی که گواهی بهداشت گیاهی یا کپی تایید شده آن

تضمین کرده ، سختگیرانه تر، مشابه و یا آسان تر می باشد.

اگر محموله است مجددا بسته بندی شود یا دوباره بارگیری شود ، به گونه ای که هویت آن تحت تأثیر قرار گیرد و یا احتمال آلودگی برای آن وجود داشته باشد، انجام بازرسی های اضافی الزامی می باشد. اگر محموله بسته بندی مجدد نشود و امنیت بهداشت گیاهی محموله حفظ شود، سازمان حفظ نباتات ملی کشور صادرات مجدد دو گزینه در رابطه با بازرسی محموله برای صادرات مجدد در پیش رو دارد:

● اگر شرایط قرنطینه ای واردات ، مشابه یا آسان تر باشد، سازمان حفظ نباتات ملی کشور صادرات مجدد ، انجام بازرسی های اضافی را الزامی نمی داند.

● اگر شرایط قرنطینه ای واردات ، متفاوت و یا سختگیرانه تر باشد، سازمان حفظ نباتات ملی کشور صادرات مجدد ، ممکن است به منظور حصول اطمینان از تطابق محموله با شرایط قرنطینه ای کشور وارد کننده ،(مشروط به اینکه با انجام بازرسی بیشتر بتوان شرایط وارد کننده را لحاظ نمود) بازرسی های اضافی را انجام دهد.

کشور مقصد ممکن است شرایط شرایط قرنطینه ای خاصی داشته باشد (به عنوان مثال بازرسی در فصل رشد ، تست خاک) که نمی تواند توسط کشور صادرات مجدد انجام شود. در چنین مواردی، کشور صادرات مجدد، باز هم قادر به صدور گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات و یا گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات مجدد می باشد مشروط به اینکه :

○ یا اطلاعات خاص مبنی بر تطابق محموله با شرایط قرنطینه ای اعلام شده کشور مقصد، در گواهی بهداشت گیاهی صادرات اصلی محموله صادره توسط کشور مبداء درج شده باشد.

○ و یا اقدام جایگزین بهداشت گیاهی (مانند تست آزمایشگاهی یا ضدعفونی) که به عنوان معادل وهم ارز شرایط قرنطینه ای اعلام شده کشور مقصد تلقی می شود را بتوان انجام داد.

توضیحات تکمیلی در گواهی های بهداشت گیاهی برای صادرات مجدد که در صورت نیاز باید اساس فعالیت

های سازمان حفظ نباتات ملی کشور صادرات مجدد درج گردد. توضیحات تکمیلی گواهی بهداشت گیاهی اصلی و یا کپی تایید شده آن نباید به گواهی بهداشت گیاهی صادرات مجدد منتقل شود.

هنگامی که صادرات مجدد به طور معمول (روتین) انجام می شود، و یا آغاز شده است، ممکن است بین سازمان های ملی حفظ نباتات کشور مبدا و صادرات مجدد روش های مناسب برای لحاظ نمودن شرایط قرنطینه ای و بهداشت گیاهی مورد توافق قرار گیرد و این موضوع ممکن است شامل تبادل مکاتبات و موافقتنامه های کتبی بین سازمان های ملی حفظ نباتات مربوطه درخصوص اقدامات قرنطینه ای و بهداشت گیاهی مورد استفاده در کشور مبدا (به عنوان مثال بازرسی در فصل رشد، تست خاک) در جهت تضمین لحاظ نمودن شرایط واردات کشور مقصد صورت گیرد.

گواهی بهداشت گیاهی صادرات مجدد بانضمام گواهی بهداشت گیاهی اصلی و یا کپی تایید شده آن باید همراه محموله باشد.

هنگامی که گواهی بهداشت گیاهی صادرات مجدد صادر می شود، سازمان حفظ نباتات ملی کشور صادرات مجدد در خصوص رسیدگی به اموری مانند تقسیم، ترکیب، بسته بندی، یا ذخیره سازی محموله تضمین می کند.

اگر محموله است تقسیم شده و محموله های حاصله به طور جداگانه، صادرات مجدد گردد، گواهی بهداشت گیاهی صادرات مجدد و کپی تایید شده گواهی بهداشت گیاهی کشور مبدا صادرات لازم است که همراه تمامی این محموله ها باشد. گواهی بهداشت گیاهی صادرات مجدد باید بلافاصله پس از تکمیل امضا شود.

۶،۲ ترانزیت

اگر محموله ای از طریق یک کشور در ترانزیت باشد، سازمان حفظ نباتات ملی کشور ترانزیتی است تنها در صورتی دخالت خواهد کرد که خطرات برای کشور ترانزیتی وجود داشته باشد (ISPM شماره ۲۵).

اگر امنیت بهداشت گیاهی محموله در طول ترانزیت به خطر بیافتد، و سازمان حفظ نباتات ملی کشور ترانزیتی درخواست مداخله در موضوع را دریافت نماید، سازمان حفظ نباتات ملی ممکن است گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات محموله فوق مطابق با مفاد مذکور در این استاندارد را صادر نماید.

تغییر وسایل حمل و نقل در طول ترانزیت و یا انتقال دو یا چند محموله در یک وسیله حمل و نقل به عنوان دلایلی برای صدور گواهی بهداشت گیاهی تلقی نمی گردد، مگر اینکه امنیت بهداشت گیاهی محموله به خطر بیافتد.

کشورهای وارد کننده ممکن است شرایط بهداشت گیاهی خاصی برای واردات (به عنوان مثال نیاز به مهر و موم، بسته بندی خاص) خطاب به کشور های صادرکننده داشته باشند که در صورت شناسایی خطرات خاص برای واردات محموله ترانزیت از طریق کشورهای دیگر صورت گیرد.

ANNEX 1: Model phytosanitary certificate for export

No. _____

Plant Protection Organization of _____

TO: Plant Protection Organization(s) of _____

I. Description of Consignment

Name and address of exporter: _____

Declared name and address of consignee: _____

Number and description of packages: _____

Distinguishing marks: _____

Place of origin: _____

Declared means of conveyance: _____

Declared point of entry: _____

Name of produce and quantity declared: _____

Botanical name of plants: _____

This is to certify that the plants, plant products or other regulated articles described herein have been inspected and/or tested according to appropriate official procedures and are considered to be free from the quarantine pests specified by the importing contracting party and to conform with the current phytosanitary requirements of the importing contracting party, including those for regulated non-quarantine pests.

They are deemed to be practically free from other pests.*

II. Additional Declaration

[Enter text here]

III. Disinfestation and/or Disinfection Treatment

Date _____ Treatment _____ Chemical (active ingredient) _____

Duration and temperature _____

Concentration _____

Additional information _____

_____

Place of issue _____

(Stamp of Organization) Name of authorized officer _____

Date _____

(Signature)

_____

No financial liability with respect to this certificate shall attach to _____ (name of Plant Protection Organization) or to any of its officers or representatives.*

*Optional clause

ANNEX 2: Model phytosanitary certificate for re- export

No. _____
Plant Protection Organization of _____ (contracting party of re-export)
TO: Plant Protection Organization(s) of _____ (contracting party(ies) of import)

I. Description of Consignment

Name and address of exporter: _____
Declared name and address of consignee: _____
Number and description of packages: _____
Distinguishing marks: _____
Place of origin: _____
Declared means of conveyance: _____
Declared point of entry: _____
Name of produce and quantity declared: _____
Botanical name of plants: _____

This is to certify that the plants, plant products or other regulated articles described above _____ were imported into (contracting party of re-export) _____ from _____ (contracting party of origin) covered by Phytosanitary certificate No. _____, *original certified true copy of which is attached to this certificate; that they are packed repacked in original *new containers, that based on the original phytosanitary certificate and additional inspection , they are considered to conform with the current phytosanitary requirements of the importing contracting party, and that during storage in _____ (contracting party of re-export), the consignment has not been subjected to the risk of infestation or infection.

*Insect tick in appropriate boxes

II. Additional Declaration

[Enter text here]

III. Disinfestation and/or Disinfection Treatment

Date _____ Treatment _____ Chemical (active ingredient) _____
Duration and temperature _____
Concentration _____
Additional information _____

Place of issue _____
(Stamp of Organization) Name of authorized officer _____
Date _____ (Signature)

No financial liability with respect to this certificate shall attach to _____ (name of Plant Protection Organization) or to any of its officers or representatives.**

**Optional clause

این ضمیمه در جلسه نهم کمیسیون موازین بهداشت گیاهی در آوریل سال ۲۰۱۴. به تصویب رسید این ضمیمه فقط برای مطالعه بیشتر بوده و بخشی از این استاندارد نمی باشد.

ضمیمه ۱: گواهی بهداشت الکترونیکی، اطلاعات در مورد طرح های XML استاندارد و مکانیزم تبادل

(۲۰۱۴)

مقدمه :

گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی معادل الکترونیکی گواهی بهداشت گیاهی در فرم های کاغذی می باشد و در صورت پذیرش توسط سازمان ملی حفظ نباتات کشور وارد کننده ، مورد استفاده قرار می گیرد. وقتی که گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی توسط سازمان ملی حفظ نباتات کشور صادرکننده و یا صادرات مجدد ، صادر می شود ، باید مستقیما و بلافاصله در دسترس سازمان ملی حفظ نباتات کشور وارد کننده قرار گیرد. تمامی الزامات و دستورالعملهای این استاندارد در مورد گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی نیز صدق می کند. برای استفاده از گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی، سازمانهای ملی حفظ نباتات باید سیستمی برای صدور، انتقال و دریافت گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی بر مبنای استفاده از (XML)، ساختار پیام و محتویات های استاندارد شده و پروتکل تبادل استاندارد طراحی نمایند .

این ضمیمه راهنمایی در خصوص این عناصر فراهم می کند جهت کسب اطلاعات بیشتر به وب سایت IPPC (<http://ePhyto.ippc.int>) مراجعه نمایید. این لینک ها در متن به عنوان "لینک ۱"، "لینک ۲" و غیره اشاره شده است.

سیستم برای تولید گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی باید دارای اجزای هماهنگ زیر باشد.

۱. ساختار پیام XML

سازمانهای ملی حفظ نباتات باید از کنسرسیوم وب جهان شمول (WC3) XML (لینک ۱) برای تبادل

اطلاعات گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی استفاده کنند.

ساختار XML پیام بهداشت گیاهی بر اساس مرکز سازمان ملل متحد برای تسهیل تجارت و کسب و کار الکترونیکی (CEFACT / UN) موازین بهداشتی و بهداشت گیاهی (SPS) XML schema (لینک ۲) و نقشه برداری داده ها در XML می باشد که نشان می دهد این داده ها در چه مکانی در XML باید قرار داده شوند.

مکانیابی داده های XML بهداشت گیاهی تولید گواهی گیاهی الکترونیکی برای صادرات (لینک ۳) و گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی برای صادرات مجدد (لینک ۴) را امکانپذیر می سازد.

۲. محتویات XML Schema

به منظور تسهیل در ارتباطات الکترونیکی به صورت خودکار و پردازش داده های گواهی بهداشت گیاهی، سازمانهای ملی حفظ نباتات به استفاده از اصطلاحات، کدها و متنهای استاندارد (هماهنگ) برای داده ها در ارتباط با پیام XML برای گواهی گیاهی الکترونیکی توصیه می شوند.

استفاده از متن آزاد (به عنوان مثال غیر استاندارد) باید محدود به زمانی باشد که کد مناسب در دسترس می باشد.

برای تاریخ ها و نام کشور، متن هماهنگ در دسترس بوده و پیش بینی می شود هیچ متنی دیگری مورد نیاز نیست.

برای نام علمی گیاهان و آفات، توضیحات محموله، ضد عفونی، توضیحات تکمیلی و نقاط ورودی، لیست گسترده ای از کد ها و متون هماهنگ در دسترس قرار خواهد گرفت. سایر متون چنانچه در داخل لیست مربوطه نباشد مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

فرایند نگهداری و به روز رسانی فهرست واژگان و اصطلاحات هماهنگ در حال تکمیل بوده و در سایت IPPC (<http://ePhyto.ippc.int>) شرح داده شده است. از سازمان های ملی حفظ نباتات برای ارسال پیشنهاد با استفاده از این فرایند درخواست همکاری خواهد شد.

برای داده هایی غیر از موارد فوق الذکر، نیازی به استفاده از واژگان و اصطلاحات هماهنگ نیست و میتوان

آنها را درج نمود. جزئیات بیشتر در مورد اطلاعات که باید به عنوان داده ها در پیام XML درج شوند در زیر ارائه شده است.

۲,۱ نام کشور:

برای نام کشور ها (به عنوان مثال کشور مبدا، صادرات، صادرات مجدد، ترانزیت و مقصد) بهتر است که کد دو حرف کشور مربوط به سازمان بین المللی استاندارد (ISO) (لینک ۶) مورد استفاده قرار گیرد.

۲,۲ نام علمی گیاهان و آفات:

برای نام علمی گیاهان و محصولات گیاهی در محموله و آفات مشمول مقررات، بهتر است از پایگاه اطلاعاتی نام علمی موجود در وب سایت IPPC (<http://ePhyto.ippc.int>) (لینک ۷) استفاده گردد.

۲,۳ شرح محموله:

نوع کالا و نحوه بسته بندی باید در شرح محموله گنجانده شود. بهتر است در این قسمت از اصطلاحات هماهنگ نوع کالا (لینک ۸) استفاده گردد. همچنین تشویق می گردد برای بیان نوع بسته بندی از اصطلاحات مربوط به کمیسیون اقتصادی سازمان ملل متحد برای اروپا (UNECE) پیشنهاد ۲۱ (لینک ۹) استفاده گردد.

سایر آیتم های مربوط به شرح محموله ممکن است شامل موارد ذیل باشد:

- وزن، حجم و ارتفاع (که تشویق می گردد از پیشنهادات UNECE ۲۰ (لینک ۱۰) استفاده گردد.
- اظهار وسیله نقلیه (که تشویق می گردد از پیشنهادات UNECE ۱۹ (لینک ۱۶) استفاده گردد.
- اظهار مبدا و ورود (که تشویق می گردد از کد سازمان ملل متحد برای تجارت و حمل و نقل (سازمان ملل متحد / LOCODE) (لینک ۱۵) و یا نام کشور استفاده گردد.

۲,۴ ضد عفونی (آفت زدایی):

نوع ضد عفونی با استفاده از واژگان هماهنگ IPPC برای انواع ضد عفونی (لینک ۱۱) درج می گردد. نوع

ماده موثره بهتر است با استفاده از شاخص آفت کش ها مربوط به codex (لینک ۱۲) مشخص شود. در خصوص سایر پارامترها (به عنوان مثال غلظت، دوز، درجه حرارت و مدت زمان ضدعفونی) تشویق می گردد از پیشنهادات UNECE ۲۰ (لینک ۱۳) استفاده گردد.

۲,۵ توضیحات تکمیلی:

جمله بندی های استاندارد توصیه شده برای توضیحات تکمیلی در ضمیمه ۲ ارائه و بهتر است از کدهای IPPC برای توضیحات تکمیلی (لینک ۱۴) استفاده گردد. متون دیگری ممکن است برای توضیحات تکمیلی مورد استفاده قرار گیرد که در وب سایت IPPC و یا مواردی خارج از لیست پیشنهادی باشد.

۲,۶ نام مامور مجاز:

نام مامور مجاز برای صدور گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی باید در گواهی درج گردد.

۳. مکانیسم ایمن تبادل داده ها:

سازمان ملی حفظ نباتات مسئول امنیت فناوری اطلاعات ملی (IT) سیستم مورد استفاده برای تولید گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی در کشور خود می باشد.

در زمان انتقال، داده ها باید رمزگذاری شود تا در خصوص صحت و امنیت تبادل الکترونیکی داده های گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی بین NPPO ها اطمینان حاصل شود. سازمانهای ملی حفظ نباتات باید پروتکل امن با حداقل رمزگذاری ۱۲۸ بیتی استفاده کنید. قبل از انتقال، داده های گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی ممکن است مورد رمزگذاری های اضافی (لینک ۱۷) قرار گیرد تا پس از انتقال دست نخورده باقی بماند.

انتقال داده ها از طریق اینترنت از سازمان ملی حفظ نباتات کشور صادرکننده به سازمان ملی حفظ نباتات کشور واردکننده باید با استفاده از مکانیسم های IT مطمئن (به عنوان مثال SOAP, MIME / S, FTP, REST) با استفاده از سیستم های سازگار با یکدیگر صورت گیرد.

سازمان ملی حفظ نباتات کشور صادرکننده باید شماره گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی را به صادر کننده اعلام نماید.

ارتباطات در خصوص وضعیت تبادل پیام بین سازمانهای ملی حفظ نباتات باید تابع موازین سازمان ملل متحد / CEFACT (لینک ۱۸) صورت گیرد.

سازمانهای ملی حفظ نباتات مسئول ارتقاء و نگهداری سیستم های خود برای تبادل اطلاعات به منظور صدور گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی می باشند. در مواردی که مکانیزم تبادل اطلاعات به دلیل تعمیر و نگهداری یا عدم کارکرد غیر منتظره در سیستم به حالت تعلیق درآید، سازمان ملی حفظ نباتات باید در اسرع وقت به دیگر سازمانهای ملی حفظ نباتات اطلاع رسانی نماید.

۴. گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی برای صادرات مجدد :

در سیستم کاغذی، اصل گواهی بهداشت گیاهی و یا کپی گواهی شده آن می بایست منضم به گواهی بهداشت گیاهی صادرات مجدد باشد. در صورتی که گواهی بهداشت گیاهی کاغذی و الکترونیکی هر دو در حال استفاده هستند، شرایط زیر باید رعایت شود:

۴،۱ گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی صادرات مجدد با گواهی بهداشت گیاهی اصلی برای صادرات در فرم الکترونیکی:

وقتی که هر دو نوع گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات و صادرات مجدد به صورت الکترونیکی می باشد، گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی صادرات باید به صورت الکترونیکی به گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی برای صادرات مجدد پیوست شده باشد.

۴،۲ گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی صادرات مجدد با گواهی بهداشت گیاهی اصلی کاغذی:

هنگامی که گواهی بهداشت گیاهی اصلی برای صادرات به صورت کاغذی و گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات مجدد در فرم الکترونیکی باشد، اسکن گواهی بهداشت گیاهی اصلی صادرات (درفرمت PDF و یا دیگر فرمت های غیر قابل ویرایش) باید به گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی برای صادرات مجدد پیوست گردد.

۴,۳ گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات مجدد کاغذی و گواهی بهداشت گیاهی اصلی در فرم الکترونیکی: هنگامی که گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات در فرم الکترونیکی است و گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات مجدد به صورت کاغذی باشد، گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی برای صادرات باید توسط سازمان ملی حفظ نباتات کشور صادرات مجدد چاپ (پرینت) شده تاریخ خورده و با مهر و امضا تایید گردد. نسخه چاپ شده گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی به عنوان نسخه تایید شده گواهی تلقی شده و باید پس از آن، به گواهی بهداشت گیاهی برای صادرات مجدد پیوست گردد.

۵. مدیریت گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی صادر شده توسط سازمان های ملی حفظ نباتات:

۵,۱ مسائل مربوط به بازیابی:

اگر سازمان ملی حفظ نباتات کشور وارد کننده قادر به بازیابی گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی نباشد ، سازمان ملی حفظ نباتات کشور صادر کننده باید مجدداً گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی را بنا به درخواست سازمان ملی حفظ نباتات کشور وارد کننده ارائه نماید.

۵,۲ تغییر و جایگزینی :

اگر هر یک از اطلاعات مندرج در گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی بعد از صدور ، نیاز به تغییر پیدا کرد، گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی اصلی باید لغو و گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی جایگزین (لینک ۵) مطابق با مفاد این استاندارد صادر گردد..

۵,۳ لغو ارسال:

اگر سازمان ملی حفظ نباتات کشور صادر کننده متوجه شود که پس از صدور گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی ، محموله ارسال نشده ، سازمان ملی حفظ نباتات کشور صادر کننده باید گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی مربوطه را لغو یا کنسل نماید.

۵,۴ کپی تایید شده :

نسخه تایید شده گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی ، گواهی بهداشت گیاهی کاغذی (دارای مهر، تاریخ و امضا) است که توسط سازمان ملی حفظ نباتات صادر کننده گواهی تایید شده است.

نسخه چاپی باید در در فرمت مدل گواهی بهداشت گیاهی IPPC باشد. با این حال، در صورتی که توسط سازمان ملی حفظ نباتات کشور وارد کننده پذیرفته شود، ممکن است نسخه چاپی در فرمت XML صادر گردد.

۶. نام و نشانی اظهار شده گیرنده:

در مورد گواهی بهداشت های گیاهی کاغذی ، برای " نام و نشانی اظهار شده گیرنده " در مواردی که گیرنده محموله شناخته شده نیست و سازمان ملی حفظ نباتات کشور وارد کننده اجازه دهد، ممکن است عبارت "برای سفارش" به کار رود.

در خصوص گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی، اطلاعات محموله ممکن استقبل از ارسال محموله به کشور واردکننده برسد که تأیید قبل از ورود داده های گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی را میسر خواهد ساخت.

به جای استفاده از "برای سفارش" ، سازمان های ملی حفظ نباتات تشویق می شوند درج نام و نشانی شخص مسئول محموله در کشور مقصد را در گواهی بهداشت گیاهی الکترونیکی الزامی نمایند.

این ضمیمه فقط به عنوان مرجع و بخش پیشنهادی این استاندارد می باشد.
ضمیمه ۲: جمله بندی پیشنهادی برای توضیحات تکمیلی :

در توضیحات تکمیلی مربوط به شرایط ورود محموله های کشاورزی ترجیحا از جمله بندی های زیر استفاده کنید. با این حال، این ها چند نمونه مثال بوده و تنها عبارات مورد استفاده نیست.

۱. محموله بازرسی شده و عاری از _____ (نام آفت (ها) و یا خاک ابه مشخص شود) باشد.

۲. محموله مورد آزمایش قرار گرفته (ممکن است روش مشخص گردد) و عاری از _____ (نام آفت (ها)) باشد.

۳. بستری که در آن گیاهان رشد کرده قبل از کاشت مورد آزمایش قرار گرفته و عاری از _____ (نام آفت (ها)) باشد.

۴. _____ (نام آفت (ها)) در _____ (نام کشور / منطقه) وجود ندارد / شناسایی و گزارش نشده است.

۵. محموله در یکی از موارد ذیل تولید شده است:

منطقه عاری از آفت برای _____ (نام آفت (ها)).

☐ منطقه با شیوع کم آفت برای _____ (نام آفت (ها)).

☐ محل تولید عاری از آفت برای _____ (نام آفت (ها)).

☐ سایت تولید عاری از آفت برای _____ (نام آفت (ها)).

۶. محل تولید / تولید سایت / مزرعه در طول فصل رشد بازرسی شده و عاری از _____ (نام آفت (ها)) باشد.

۷. گیاهان / گیاهان مادری در طول فصل رشد گذشته مورد بازرسی قرار گرفته و عاری از _____ (نام آفت (ها)) باشد.

۸. گیاهان در شرایط آزمایشگاهی تولید شده (تعیین روش در شرایط *in vitro*) و عاری از _____ (نام آفت (ها)) باشد.

۹. این گیاهان حاصل از گیاهان مادری است که مورد آزمایش قرار گرفته (روش ممکن است مشخص شده) و عاری از _____ (نام آفت (ها)) باشد.

۱۰. این محموله با توجه به _____ (نام برنامه / اشاره به مورد خاص مورد نیاز برای واردات و یا یک برنامه دو جانبه) تولید و برای صادرات آماده شده است.

۱۱. این محموله از گونه های گیاهی مقاوم به _____ (نام آفت) تولید شده است.

۱۲. گیاهان برای کاشت مطابق با _____ (سطح تحمل) که در شرای واردات مشخص شده و برای _____ (درج نام آفت غیر قرنطینه ای مشمول مقررات می باشد).